

WORLD POLITICS

Print Issn: 2383-0123

Online Issn: 2538-4899

Homepage: <https://interpolitics.guilan.ac.ir/>

Kishida's Defense and Security Strategy in Response to the China-Taiwan Geopolitical Rift (2021-2024)

Mohammad Karampouriy* *Corresponding Author*, Ph.D. Student of Political Science,
Department of Political Science, Ferdowsi University, Mashad, Iran. E-mail:
Mohammad.Karampouriy@mail.um.ac.ir

Masoud Mousavi Shafaei Associate Professor of International Relations, Department of
International Relations, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran. E-mail: Shafaei@modares.ac.ir

Article Info

Article Type:

Reserch Article

Keywords:

Kishida,
Taiwan,
China,
America

Article history:

Received Desember22,
2023

Received in revised form
May 17, 2024

Accepted June 18, 2024

Published Online

June 20, 2024

ABSTRACT

The dynamics and fundamental in shifts East Asian geopolitics, coupled with emerging security threats such as the China-Taiwan geopolitical rift, have prompted Japan to reassess its defense and security strategy. Therefore, the critical question is: How can Japan's response to Taiwan's heightened defense-security significance be understood? The hypothesis suggests that within the framework of Kishida's defense-security documents, Japan adopts an active balancing strategy against China, involving substantial investment in defense affairs, strengthening the Japan-U.S. alliance, establishing regional power balancing, and deterrence. The research findings indicate that to prevent a Chinese attack on Taiwan, Kishida, by adopting a balancing and containment strategy within Japan's new defense architecture, has extended the depth of cross-domain deterrence to the Taiwan Strait. Through realistic defense diplomacy, in addition to increasing Japan's participation in the U.S. integrated deterrence network to contain China, he is creating a new integrated regional security order and deterrence network based on security-defense cooperation within the framework of alliances and security pacts with like-minded countries against a potential Chinese military action against Taiwan.

Cite this Article: Karampouriy, M., & Mousavi Shafaei, S. M. (2024). Kishida's Defense and Security Strategy in Response to the China-Taiwan Geopolitical Rift (2021-2024). *World Politics*, 13(1), 143-167

doi: 10.22124/wp.2024.26253.3293

© Author(s)

Publisher: University of Guilan

DOI: 10.22124/wp.2024.25372.3244

1. Introduction

Before Shinzo Abe's tenure as prime minister (2012-2020), based on the Yoshida Doctrine's sheltering strategy of cooperative engagement, Japanese officials adopted a passive defense-security approach toward a potential Chinese military action against Taiwan and its implications for Japan's security. Abe's competitive engagement strategy regarding a potential Chinese military action against Taiwan departed from the Yoshida Defensive Doctrine to a limited extent, yet the Yoshida Defensive Doctrine still dominated Abe's defense policy, wherein Japan's response was defensive and defined as strategic ambiguity. With Fumio Kishida's assumption of power in October 2021, driven by an understanding of the security threats arising from China's increasing strategic dominance over East Asia and its threats toward Taiwan, he instilled a more proactive realism compared to Abe based on a "realistic defense diplomacy" in his defense and security doctrine, comprehensively departing from the Yoshida Defensive Doctrine. Influenced by this process, the shifting regional balance against Japan, and the perceived impending threats, Japan aims to pursue a strategy of balancing and containment through its geopolitical outreach against China. This suggests that during the Kishida era, China's threats against Taiwan were increasingly viewed as an "existential crisis" that jeopardized Japan's survival. These developments indicate that Japan, recognizing Taiwan's strategic importance, has abandoned its passive stance toward Taiwan and is committed to its defense; thus, Taiwan has become a grand strategic priority for Kishida, prompting the formulation of a defense and security strategy against a potential Chinese military action against Taiwan. Therefore, the critical question is: How can Japan's response to Taiwan's heightened defense-security significance be understood? The hypothesis posits that within the framework of Kishida's defense-security documents, Japan adopts an active balancing strategy against China, involving substantial investment in defense affairs, strengthening the Japan-U.S. alliance, establishing regional power balancing, and deterrence.

2. Theoretical Framework

The theoretical framework is based on regional power balancing. The power balancing security system has three main indicators: containment strategy, deterrence, and the balance indicator. Containment policy utilizes regional alliances and a global strategy encompassing military, economic, and political components to contain the country in question that conflicts with the global hegemonic order. Alliances formed for deterrence purposes fall within this framework. In hard balancing, countries adopt strategies to develop and update their military capabilities and establish and maintain formal, reciprocal alliances and coalitions to match their primary adversaries' capabilities. In soft balancing, states generally establish limited security agreements or understandings with one another to balance a potentially threatening state or rising power. Soft balancing often relies on limited arms buildup, temporary collaborative exercises, or cooperation within regional or international

institutions. Defensive realism advocates limited and minimum balancing, while offensive realism favors extensive and maximum balancing. Additionally, the deterrence system is structured based on realism. Deterrence is dynamically evolving with new technologies, and the fifth wave of cross-domain deterrence is emerging. Cross-domain deterrence involves using threats in one domain to deter activities in (an) other domain(s). Accordingly, cross-domain deterrence encompasses deterrent efforts on land, sea, undersea, air, space, and cyber, accompanied by economic sanctions and other non-military tools.

3. Research Method

The research employs a descriptive-analytical approach, analyzing key national defense documents, insights from defense experts specializing in East Asia, and contributions from security studies centers. This method not only portrays the existing conditions but also elucidates the underlying reasons and strategic dimensions involved.

4. Results and Discussion

The research findings reveal that Prime Minister Kishida, to deter a Chinese attack on Taiwan, has implemented a balancing and containment strategy within Japan's revamped defense framework, extending cross-domain deterrence to the Taiwan Strait. Additionally, through pragmatic defense diplomacy and increased involvement in the U.S. integrated deterrence network, Japan is fostering a new regional security order. This effort is underpinned by security-defense cooperation within alliances and security pacts with like-minded nations, aimed at countering potential Chinese military aggression against Taiwan.

5. Conclusion and Recommendations

As the strategic center of the Indo-Pacific network connected to NATO's and the U.S.'s integrated deterrence networks, Japan imposes strategic constraints on a potential Chinese move against Taiwan. Among Japan's security pacts with regional countries, the Japan-U.S. alliance, due to shared security interests, high strategic convergence, and joint political will, would exhibit the greatest involvement in a potential conflict in the Taiwan Strait. If deterrence fails and conflict erupts between China and Japan in the Taiwan Strait, the United States will not avoid direct confrontation with China and, unlike in Ukraine, will not consider a "proxy war" as an option, as non-intervention would severely undermine its global credibility and hegemony, leaving it no longer a global power.

سیاست جهانی

شاپا چاپی: ۲۳۸۳-۰۱۳۳

شاپا الکترونیکی: ۴۵۳۸-۴۸۹۹

Homepage: <https://interpolitics.guilan.ac.ir/>

استراتژی دفاعی و امنیتی کیشیدا

در برابر شکاف ژئوپلیتیکی چین و تایوان (۲۰۲۴-۲۰۲۱)

محمد کرپوری* نویسنده مسئول، دانشجوی دکترای علوم سیاسی، گروه علوم سیاسی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران.

ایمانامه: Mohammad.Karampouriy@mail.um.ac.ir

مسعود موسوی شفاپی دانشیار روابط بین الملل، گروه روابط بین الملل، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

ایمانامه: Shafae@modares.ac.ir

چکیده	درباره مقاله
<p>شکاف فزاینده ژئوپلیتیکی چین و تایوان، ژاپن را وادار به تجدیدنظر در راهبرد دفاعی و امنیتی خود کرده است و چین به‌عنوان بزرگ‌ترین چالش استراتژیک در صورت تصرف تایوان موجب تغییر موازنه منطقه‌ای به ضرر ژاپن می‌شود؛ بنابراین مقاله حاضر درصدد است با رویکرد توصیفی-تحلیلی به این پرسش پاسخ دهد که واکنش ژاپن به افزایش اهمیت دفاعی-امنیتی تایوان چگونه قابل تبیین است؟ بنابر فرضیه ژاپن در چارچوب اسناد دفاعی-امنیتی کیشیدا، با سرمایه‌گذاری کلان در امور دفاعی، موازنه فعال را در برابر چین اتخاذ می‌کند که شامل تحکیم اتحاد ژاپن و آمریکا، ایجاد موازنه قدرت منطقه‌ای و بازدارندگی است. نتایج پژوهش نیز نشان می‌دهد کیشیدا برای جلوگیری از حمله چین به تایوان با اتخاذ استراتژی تعادل و مهار در چارچوب معماری جدید دفاعی ژاپن، عمق بازدارندگی را به تنگه تایوان گسترش داده است و با دیپلماسی دفاعی واقع‌گرایانه، افزون بر افزایش مشارکت ژاپن در شبکه بازدارندگی یکپارچه آمریکا به منظور مهار چین، یک نظم امنیتی منطقه‌ای و شبکه بازدارندگی جدید یکپارچه مبتنی بر همکاری امنیتی-دفاعی در چارچوب اتحادها و پیمان‌های امنیتی با کشورهای همفکر در برابر اقدام نظامی احتمالی چین علیه تایوان ایجاد می‌کند.</p>	<p>نوع مقاله: مقاله پژوهشی</p> <p>کلیدواژه‌ها: کیشیدا، تایوان، چین، آمریکا</p> <p>تاریخچه مقاله تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۰/۱ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۲/۲۸ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۳/۲۹ تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۳/۳۱</p>

استناد به این مقاله: کرپوری، محمد، & موسوی شفاپی، مسعود. (۱۴۰۳). استراتژی دفاعی و امنیتی کیشیدا در برابر شکاف ژئوپلیتیکی چین

doi: 10.22124/wp.2024.25372.3244

و تایوان (۲۰۲۴-۲۰۲۱). سیاست جهانی، ۱۳(۱)، ۱۶۷-۱۴۳.

© نویسنده (گان)

ناشر: دانشگاه گیلان

تا قبل از تصدی شینزوآبه^۱ (۲۰۲۰-۲۰۱۲) به‌عنوان نخست‌وزیر، بنابر استراتژی مصون‌سازی دکترین یوشیدا^۲، مقامات ژاپنی در اتخاذ یک رویکرد دفاعی-امنیتی فعال در برابر اقدام نظامی احتمالی چین علیه تایوان و پیامدهای چنین اقدامی برای امنیت ژاپن سیاست منفعلی داشتند؛ اما در سال‌های اخیر تحت تأثیر تأثیر فضای جدید منطقه‌ای و پویایی‌های شرق آسیا، هژمونی و توسعه ژئوپلیتیکی چین در ایندو-پاسیفیک در حال گسترش است که به تدریج نظم منطقه‌ای را به نفع خود تغییر می‌دهد. در این وضعیت جدید، الحاق تایوان به چین یک اقدام ضروری برای گسترش هژمونی اقتدارگرای چینی محسوب می‌شود که در سطح کلان می‌تواند باعث تضعیف نظم لیبرال شود. در برابر اقدامات چین، استراتژی تعامل رقابتی آبه به‌صورت محدود از دکترین تدافعی یوشیدا گسسته می‌شود، اما هنوز دکترین تدافعی یوشیدا بر سیاست دفاعی آبه تسلط دارد که در برابر تهدیدات نظامی چین علیه تایوان، واکنش ژاپن تدافعی و به‌صورت ابهام استراتژیک تعریف می‌شود. با روی کار آمدن فومیو کیشیدا^۳ در اکتبر ۲۰۲۱، وی با درک تهدیدات امنیتی ناشی از افزایش تسلط راهبردی چین بر شرق آسیا و تهدیدات فزاینده آن نسبت به تایوان باعث شد تا واقع‌گرایی فعال‌تری نسبت به آبه بر اساس «دیپلماسی دفاعی واقع‌گرایانه» در دکترین دفاعی و امنیتی خود ایجاد کند که در آن گسست از دکترین تدافعی یوشیدا به صورت جامع رخ می‌دهد. تحت تأثیر این فرآیند، تغییر موازنه منطقه‌ای به ضرر ژاپن و درک تهدیدات پیش رو، ژاپن (به‌عنوان مدافع نظم لیبرال) مایل به رهبری و توسعه یک رویکرد امنیتی و نظامی واقع‌نگرانه لیبرال تهاجمی که با واقع‌گرایی لیبرال تدافعی در برخی مفروضات هم‌پوشانی محدودی دارد در چارچوب استراتژی موازنه و مهار، مایل به توسعه ژئوپلیتیکی خود در مقابل چین است. این تحول در سیاست ژاپن به‌عنوان یک دموکراسی علاوه بر توسعه ژئوپلیتیکی، ناشی از این نگرانی است که اقدام نظامی چین علیه تایوان محتمل‌تر می‌شود و الحاق موفقیت‌آمیز تایوان به چین افزون بر تضعیف نظم لیبرال، به شدت به موجودیت، امنیت سیاسی و اقتصادی ژاپن آسیب می‌رساند. مهم‌ترین پیامد افزایش تهدید چین علیه تایوان، پیوند اصل «وضعیت بحران موجودیت» که بقای ژاپن را تهدید می‌کند با موجودیت سیاسی تایوان است. تأثیر این تحولات در استراتژی امنیتی-دفاعی و تمامی اسناد مهم ژاپن در دوره کیشیدا

¹ Shinzo Abe

² Yoshida Doctrine

³ Fumio Kishida

نمایانگر آن است ژاپن با درک اهمیت استراتژیک تایوان از رویکرد منفعل خود در قبال تایوان خارج شده و بر اساس دیپلماسی واقع‌گرایانه کیشیدا متعهد به دفاع از تایوان است؛ بنابراین تایوان برای کیشیدا به یک اولویت استراتژیک کلان تبدیل می‌شود و این مسئله کیشیدا را به تدوین یک استراتژی دفاعی و امنیتی در مقابل اقدام نظامی احتمالی چین علیه تایوان سوق می‌دهد؛ بنابراین پرسش اصلی این است واکنش ژاپن به افزایش اهمیت دفاعی-امنیتی تایوان چگونه قابل تبیین است؟ راهبرد دفاعی و امنیتی ژاپن در تنش‌های حاد ژئوپلیتیکی میان چین و تایوان چگونه بوده است؟ بنابر فرضیه ژاپن در چارچوب استراتژی دفاعی-امنیتی کیشیدا با سرمایه‌گذاری کلان در امور دفاعی، موازنه فعال را در پیش گرفته است که شامل تحکیم اتحاد ژاپن و آمریکا به منظور مهار چین، ایجاد موازنه قدرت منطقه‌ای و بازدارندگی در برابر اقدام چین علیه تایوان است.

۱. پیشینه تحقیق

آدام لیف (Liff, 2023) در مقاله خود با عنوان «کیشیدا شتاب‌دهنده: تکامل دفاعی ژاپن پس از آبه» عنوان می‌کند دولت کیشیدا یک بازنگری بسیار جاه‌طلبانه در استراتژی امنیت ملی ژاپن را اعلام کرد که نگرانی‌های رو به افزایش ژاپن را در مورد روندهای ژئوپلیتیکی و ژئواکونومیک منطقه‌ای و جهانی آشکار می‌کند. کاونا (Kavanagh, 2023) در گزارش خود با عنوان «بودجه دفاعی جدید ژاپن هنوز کافی نیست» استدلال می‌کند نیروهای دفاع شخصی ژاپن درحالی‌که تا سال ۲۰۲۷ نسبت به امروز توانایی بیشتری دارند به احتمال زیاد همچنان از بسیاری قابلیت‌ها به ایالات متحده وابسته خواهند بود و در توانایی خود برای کمک به هر بحران منطقه‌ای تا دهه ۲۰۳۰ دارای محدودیت است. شیلا اسمیت (Smith, 2019) در کتاب خود به نام «ژاپن دوباره مسلح شد: سیاست قدرت نظامی»، تحول در راهبرد دفاعی و نظامی ژاپن از پایان جنگ جهانی تا دوران آبه را بررسی می‌کند. تاکشی (Tokuchi, 2023) در مقاله خود با عنوان «استراتژی جدید امنیت ملی؛ ژاپن بیدار و پیامدهای آن برای تایوان» به صورت محدود و جزئی به مسئله تایوان پرداخته است و عنوان می‌کند که یک نظرسنجی عمومی که بلافاصله پس از حمله روسیه به اوکراین انجام شد نشان داد که اکثریت بزرگ ژاپنی‌ها نگران این احتمال هستند که تهاجم روسیه بر وضعیت تایوان تأثیر بگذارد. تاکشی توضیح می‌دهد که ایجاد چارچوب سه‌جانبه (با تایوان) باید در دستور کار همکاری اتحاد ژاپن و ایالات متحده قرار گیرد. کانیکان و همکاران (Cancian & others, 2023) در گزارش خود با عنوان «اولین نبرد جنگ بعدی: تهاجم چین به تایوان» سناریوهای

جنگ تایوان با چین را بررسی می‌کند و اینکه واکنش ژاپن و آمریکا چگونه خواهد بود. در این گزارش آمده است که نقش ژاپن در چنین عملیاتی بسیار مهم خواهد بود و ژاپن محور اصلی است. محروق و کرپوری (۱۴۰۲) در مقاله خود با عنوان «تحول در استراتژی دفاعی و سیاست امنیتی ژاپن» (۲۰۲۱ - ۲۰۲۳)، با تمرکز بر دکترین کیشیدا، روند تحول ژاپن را از دوران یوشیدا تا کیشیدا را دنبال می‌کنند. تهدیدات امنیتی؛ مانند چین، کره شمالی و روسیه بر درک ژاپن برای تجدیدنظر در استراتژی امنیتی و دفاعی موثر بوده است. با این حال، این پژوهش به استراتژی کیشیدا در برابر اقدام نظامی احتمالی چین علیه تایوان نمی‌پردازد. به‌طور کلی، نوآوری مقاله آن است که به مسئله افزایش تایوان در راهبرد دفاعی و امنیتی کیشیدا می‌پردازد و استراتژی کیشیدا را در برابر شکاف ژئوپلیتیکی چین و تایوان بررسی می‌کند.

۲. چارچوب نظری

چارچوب نظری بر اساس موازنه قوای منطقه‌ای طراحی شده است. سیستم امنیتی موازنه قوا دارای سه شاخص اصلی استراتژی مهار^۱، بازدارندگی و شاخص تعادل است. سیاست مهار با استفاده از اتحادهای منطقه‌ای و ایجاد یک استراتژی جهانی که شامل مؤلفه‌های نظامی، اقتصادی و سیاسی است برای مهار کشور موردنظر که با نظم جهانی هژمون در تضاد است صورت می‌گیرد؛ بنابراین ملت‌ها به دنبال متحدانی هستند که بتوانند قدرت دولت‌های رقیب و متحدان آن‌ها را متعادل کنند. اتحادیهایی که به‌منظور بازدارندگی صورت می‌گیرند در این چارچوب هستند (Sheehan, 2000:56). در تعادل سخت کشورها استراتژی‌هایی را برای ایجاد و به‌روزرسانی قابلیت‌های نظامی خود و همچنین ایجاد و حفظ اتحادهای متقابل رسمی اتخاذ می‌کنند. در توازن نرم دولت‌ها عموماً توافقات امنیتی یا تفاهات امنیتی محدودی را با یکدیگر ایجاد می‌کنند؛ توازن نرم اغلب بر اساس انبوه تسلیحات محدود، تمرینات همکاری موقت، یا همکاری در نهادهای منطقه‌ای یا بین‌المللی است (Paul, 2004:3-5). در واقع‌گرایی تدافعی، هدف بازیگران به حداکثرسازی قدرت نیست، بلکه حفظ موقعیت خود در سیستم است (Waltz, 2010:118). واقع‌گرایان تهاجمی معتقدند به‌دلیل کمیابی امنیت، رقابت شدید است؛ بنابراین به‌دلیل عدم اطمینان در مورد آینده، حداکثر قدرت نسبی برای موازنه داخلی و خارجی گسترده می‌طلبد. هیچ دولتی نمی‌تواند احساس امنیت کند مگر اینکه به موقعیت هژمونیک در نظام بین‌الملل دست یابد. در مقابل از دیدگاه رئالیسم تدافعی امنیت فراوان است و دولت‌ها باید تلاش‌های معتدلی برای تأمین امنیت انجام دهند.

¹ Containment Strategy

دولت‌ها از سیاست‌های تهاجمی اجتناب می‌کنند و برای دستیابی به امنیت خود رفتار و توازن محدود انجام می‌دهند؛ حفظ قدرت نه افزایش آن، هدف اصلی دولت‌ها است. اصطلاح توازن محدود شامل اجتناب از ائتلاف‌های قوی متقابل، نادیده گرفتن رشد حریف در مناطق جغرافیایی پیرامونی و اجتناب از استراتژی‌های تهاجمی نظامی تعریف می‌شود. اجتناب از استراتژی‌ها تهاجمی که مبتنی بر بازدارندگی با مجازات هستند به نفع استراتژی‌های دفاعی بازدارندگی با انکار صورت می‌گیرد (Twomey, 2000: 171-172; Mearsheimer, 2009: 22-24)؛ بنابراین در واقع‌گرایی تدافعی موازنه‌سازی به صورت محدود و حداقلی صورت می‌گیرد؛ اما در واقع‌گرایی تهاجمی میل به موازنه‌سازی به طور گسترده و حداکثری تعریف می‌شود.

بر همین اساس در دهه ۲۰۰۰، ژاپن درگیر یک بحث داخلی شدید میان مکتب‌های فکری درباره سیاست چین و محیط امنیتی اطراف ژاپن است که حول چهار مکتب متمرکز است که شامل: ۱- تعامل مشارکتی با پوشش نرم (لیبرالیسم تدافعی، رئالیسم اکراهی)^۲ - ۲- تعامل رقابتی با پوشش سخت (لیبرالیسم تدافعی حداکثری، رئالیسم رنجش‌آمیز)^۳، ایجاد تعادل و مهار (لیبرالیسم تهاجمی) و تطبیق استراتژیک (خویش‌داری) است. استراتژی ترکیبی فعلی با سنت‌های نظری مختلف؛ مانند رئالیسم تهاجمی، رئالیسم تدافعی و لیبرالیسم سازگار است (Mochizuki, 2008: 115). تا قبل از آبه، استراتژی ژاپن در برابر چین بر مبنای مصون‌سازی (پوشش ریسک) بیشتر در قالب رویکرد تعامل مشارکتی متمایل می‌شد و در ساختار «رئالیسم اکراهی»^۳ قرار می‌گرفت. طرفداران تعامل مشارکتی ظهور نظامی چین و نیت آن را مسالمت‌آمیز تلقی می‌کنند و خواهان دیپلماسی دوستی و روابط اقتصادی با این کشور هستند و بر مداخله ژاپن در درگیری احتمالی تنگه تایوان مخالفت می‌کنند. استراتژی بین‌المللی ژاپن از دهه ۱۹۹۰ تا اوایل دهه ۲۰۰۰، مطابق با نوعی «تعادل محدود» در ترکیب رئالیسم تدافعی و لیبرال قرار می‌گیرد. ژاپن بودجه دفاعی محدودی دارد و از نیروها و استراتژی‌ها تهاجمی اجتناب می‌کند و توانایی خود را برای مشارکت در سیاست‌های مهار گسترده محدود می‌سازد و در چارچوب اتحاد آمریکا و ژاپن ایفای نقش کمتری دارد (Fatton, 2018; Hughes, 2016; Twomey, 2000: 184) اگر وضعیت ژاپن در گذار سیستمی تحلیل شود، سیاست امنیتی ژاپن در دوران آبه (از سال ۲۰۱۲) از رئالیسم اکراه (تعامل مشارکتی)

¹ Reluctant Realism

² Resentful Realism

به سمت رئالیسم رنجش‌آمیز (تعامل رقابتی با پوشش سخت) متحول می‌شود. در رئالیسم رنجش‌آمیز ژاپن تحت تأثیر رنجش از وضع موجود و توسعه‌طلبی چین، نقش مستقل را در سیاست امنیتی و دفاعی به صورت تدریجی شروع می‌کند. این حالت ژاپن را در حالت مصون‌سازی کمتر و تعادل سخت و نرم اولیه در نوسان قرار می‌دهد (Hughes, 2016:110; Katagiri, 2018:340). در رئالیسم رنجش از وضع موجود، موازنه داخلی و خارجی به صورت فعال صورت می‌گیرد که در مکتب تعامل رقابتی تعریف می‌شود و همان‌طور که ایویند لاند استدلال می‌کند ژاپن دوران آبه بین رئالیسم تهاجمی و تدافعی قرار دارد (Lande, 2018) که ژاپن را در وضعیت رئالیسم تدافعی حداکثری قرار می‌دهد.

حامیان «تعامل رقابتی» بر جنبه‌های قاطعانه رفتار اخیر چین تأکید می‌کنند: سرعت بی‌وقفه مدرن‌سازی نظامی، افزایش فعالیت‌های نظامی در دریای چین شرقی، لغو گفت‌وگوهای دفاعی با مقامات ژاپنی. چنین رفتاری تمایلات هژمونیک چین را نشان می‌دهد و می‌تواند با افزایش قدرت آن آشکارتر شود. تغییر موازنه نظامی در شرق آسیا برای این مکتب نگران‌کننده است. دستیابی به توانمندی‌های نظامی پیشرفته‌تر چین به طور مؤثری ایالات متحده و ژاپن را از مداخله در یک حادثه احتمالی تایوان باز می‌دارد و چین می‌تواند از اجبار نظامی برای جذب تایوان استفاده کند؛ بنابراین این گروه بر تقویت اتحاد ژاپن و ایالات متحده، افزایش روابط امنیتی با کشورهای آسیای شرقی، نوسازی و گسترش قابلیت‌های دفاعی ژاپن تأکید می‌کنند. با وجود نگرانی‌های شدید در مورد تغییر موازنه نظامی و نیات راهبردی بلندمدت چین، طرفداران «تعامل رقابتی» از یک استراتژی مهار کامل و تعادل حداکثری حمایت نمی‌کنند. با این حال، معتقدند تا زمانی که موازنه متعارف نظامی و برتری ژاپن بر چین مشهود است موضع چین در قبال ژاپن به‌طور چشمگیری در جهت تهاجمی حرکت نخواهد کرد (Mochizuki, 2008:115-121).

بنابراین از دیدگاه هیوز، موازنه قدرت در ایندو-پاسیفیک ممکن است برای ژاپن در دوران آبه «رئالیسم رنجش‌آمیز» باشد که در آن ترس از چین، عدم اعتماد به ایالات متحده، ژاپن را به سمت «واقع‌گرایی تهاجمی» که بر اساس آن میل به ابراز غرور و استقلال ملی انگیزه‌هایی برای اقدام نظامی ملی مستقل‌تر ژاپن ایجاد می‌کند و توسط قابلیت‌های خودمختار جدید تسهیل می‌شود متحول کند (Hughes, 2016:150)؛ بنابراین ظهور چین و بروز تهدیدات گسترده ژئوپلیتیکی و در نهایت تغییر موازنه قدرت منطقه‌ای، ژاپن را در وضعیت واقع‌گرایی رنجش‌آمیز در قالب نارضایتی از وضع موجود قرار داد که یک مرحله قبل از انتقال به واقع‌گرایی تهاجمی قرار دارد و منجر به تدوین استراتژی مهار و تعادل توسط

کیشیدا شد. طرفداران گروه تعادل و مهار از ایجاد توازن حداکثری داخلی و خارجی در برابر چین حمایت می‌کنند، احتمال خوشخیم شدن چین را زیر سوال می‌برند؛ اما دیدگاه‌های آن‌ها بدبینانه‌تر است. آن‌ها معتقدند که چین به‌طور اجتناب‌ناپذیر تا سال‌های آینده جاه‌طلبی‌های هژمونیک خواهد داشت که برتری و موازنه متعارف نظامی چین بر ژاپن افزایش می‌یابد؛ بنابراین این گروه صراحتاً خواستار مهار چین هستند. چنین استراتژی شامل پرورش مراکز قدرت مطلوب؛ مانند همکاری دفاعی و امنیتی حداکثری با کشورهای اطراف چین می‌شود. محور اصلی این استراتژی تقویت شدید اتحاد ایالات متحده و ژاپن خواهد بود. این جهت‌گیری استراتژیک با «موازنه سخت داخلی و خارجی» «تعامل رقابتی» هم‌پوشانی دارد؛ اما از آن فراتر می‌رود؛ زیرا مکتب تعامل رقابتی دیدگاه خوش‌بینانه‌ای دارند مبنی بر اینکه چین بر ژاپن به برتری نظامی دست پیدا نمی‌کند. از سویی دیگر، مکتب مهار نگران اعتبار بازدارندگی گسترده ایالات متحده هستند؛ بنابراین قابلیت‌های مستقل نظامی تهاجمی باید تقویت شود (Mochizuki, 2008: 115-121). بر همین اساس این گروه، با صراحت خواستار مداخله در یک درگیری احتمالی در تنگه تایوان هستند. در نهایت مکتب تطبیق استراتژیک، مشابه مکتب «تعامل مشارکتی» از وابستگی متقابل اقتصادی، مبادلات اجتماعی و ایجاد جامعه همکاری منطقه‌ای بین چین و ژاپن تأکید می‌کنند. آن‌ها بر تضعیف اتحاد ژاپن و آمریکا حمایت می‌کنند. آن‌ها با نقش نظامی گسترده‌تر از نظر جغرافیایی مخالفت می‌کنند و ژاپن و آمریکا باید از یک درگیری احتمالی در تنگه تایوان انصراف دهند (Mochizuki, 2008: 121). عناصر واقع‌گرایی تهاجمی لیبرال با استراتژی تعادل و مهار دکترین کیشیدا که در آن گسست از دکترین یوشیدا رخ می‌دهد مطابقت بیشتری دارد که در بخش‌های مختلف مقاله به آن پرداخته می‌شود.

از سویی دیگر، موج اول، دوم و سوم بازدارندگی که در طول جنگ سرد ظهور کرد، تقریباً به‌طور انحصاری بر بازدارندگی تهاجم با شدت بالا از جمله استفاده احتمالی از سلاح‌های هسته‌ای در کنار تهاجم متعارف در مقیاس گسترده متمرکز بود. در موج چهارم بازدارندگی، ظهور تهدیدهای غیرسستی؛ مانند تروریسم اهمیت بیشتری یافتند (Sweijts & Zilincik, 2020: 130). موج پنجم مجموعه‌ای از ابزارهای دیپلماتیک، اقتصادی، سیاسی و نظامی برای مقابله با خطرات غیر جنبشی، سایبری، تروریستی و ترکیبی است (Tsetsos, 2020: 4). بازدارندگی نسل پنج با توجه به تکنولوژی‌های جدید به صورت پویا در حال تغییر و تکامل است و بر اساس آن بازدارندگی چند دامنه‌ای سامان می‌یابد. بازدارندگی بین‌دامنه‌ای شامل استفاده از تهدیدات در یک حوزه برای بازدارندگی از فعالیت‌ها در (یک) حوزه یا

حوزه (های) دیگر است. بر این اساس، بازدارندگی چند دامنه‌ای به تلاش‌های بازدارنده در زمین، دریا، زیردریا، هوا، در فضا و سایر همراه با تحریم‌های اقتصادی و نیز ابزارهای غیرنظامی دیگر قابل تعریف است (Sweijts & Zilincik, 2020:131- 132). در حوزه غیرنظامی ممکن است اغلب از تحریم‌های اقتصادی و سایر ابزارهای دیپلماتیک، سیاسی و اطلاعاتی استفاده کند (Rasca, 2019:78) رقابت قدرت‌های بزرگ نیز باعث شکل‌گیری مفاهیم عملیاتی جدید در بازدارندگی یکپارچه شده است. مفاهیم عملیاتی جدید شامل عملیات چند دامنه‌ای است که بازدارندگی یکپارچه را بین حوزه‌های عملیاتی پیاده می‌کند (ORourke, 2024:25). توسعه مفاهیم عملیاتی جدید همچنین شامل روش‌های جدید به‌کارگیری نیروهای نظامی در حوزه‌های عملیاتی (بازدارندگی چند دامنه‌ای) برای مقابله با بازدارندگی با انکار و مجازات دشمن را شامل می‌شود. برای این بازدارندگی جدید، قابلیت‌های متعارف پیشرفته باید انواع تسلیحات نظامی را با فناوری‌های نوظهور در حوزه‌های عملیاتی پیاده کنند (Raska, 2019:75).

به‌طورکلی پویایی‌های پیچیده سیستمی و ماهیت متحول‌کننده فناوری‌های نوظهور، موجب شد تا پویایی نفوذ، بازدارندگی و دفاع در آینده پاسیفیک تغییر کند؛ پیامدهای چنین فرایندی تغییر وضعیت موجود ژئوپلیتیکی است که می‌تواند موازنه قوا منطقه‌ای را به ضرر بازیگر مدافع وضع موجود شکل دهد و امنیت ملی آن را با یک وضعیت اضطراری مواجه کند. تحت تأثیر این پویایی‌ها، بازیگران به یک استراتژی جامع نیاز دارند تا به چالش‌های سیستمی پاسخ دهند. حفظ توازن قوا در این منطقه نمایانگر چگونگی شکل‌گیری توسعه ژئوپلیتیکی و آینده ثبات استراتژیک خواهد بود؛ بنابراین راهبرد ژاپن برای بازگرداندن موازنه قدرت، بر اساس حداکثرسازی موازنه داخلی و خارجی به منظور ایجاد نظم امنیتی نوین منطقه‌ای در چارچوب واقع‌گرایی تهاجمی لیبرال تعریف می‌شود که در آن تمایل به تبدیل شدن هژمونی منطقه‌ای بر اساس ارزش‌های لیبرال صورت می‌گیرد؛ بنابراین کیشیدا، موازنه‌سازی را در سه رویکرد بازدارندگی، تعادل قدرت و سیاست مهار در پاسخ به یک محیط استراتژیک چالش‌برانگیز در قالب استراتژی مهار و تعادل تدوین می‌نماید.

۳. اهمیت تایوان و جایگاه آن در سیاست امنیتی_دفاعی کیشیدا

در سال ۱۹۷۲ توکیو رسماً دولت کمونیستی چین به‌عنوان تنها دولت قانونی چین به جای تایوان به رسمیت شناخت با این حال، هرگز ادعای حاکمیت پکن بر تایوان را مورد تایید و رسمیت قرار نداد (Liff, 2021). با وجود افزایش اخیر فعالیت‌های دیپلماتیک، توجه به این نکته مهم است که ژاپن و

تایوان روابط دیپلماتیک رسمی ندارند؛ روابط ژاپن و تایوان به صورت تعامل غیررسمی تعریف می‌شود (Panda, a2023). از نظر دیپلماتیک، تایوان تحت فشار شدید پکن بوده است که متحدان دیپلماتیک باقی‌مانده تایوان را هدف قرار داده است. این امر باعث شده است از سال ۲۰۱۶ تعداد کشورهایی که تایوان را به‌عنوان دولت به رسمیت می‌شناسند از ۲۲ به ۱۵ کاهش یابد (Swanström & Heck, 2020:2). چین ادعا می‌کند که تنها «یک چین» وجود دارد و تایوان بخشی از آن است. رویکردی که آن را اصل «چین واحد» می‌نامد و به دنبال «اتحاد» نهایی با تایوان است (Maizland, 2024). به رسمیت شناختن تایوان به‌عنوان یک دولت توسط کشور ثالث، اصل «چین واحد» را نقض می‌کند؛ بنابراین کیشیدا همکاری امنیتی و دیپلماتیک خود را با این کشور به صورت «غیررسمی» در حالت محدود تسریع کرده است. با توجه با اینکه ژاپن و بسیاری از کشورها روابط دیپلماتیک رسمی با تایوان ندارد؛ بنابراین نمی‌توانند به صورت رسمی اتحاد نظامی یا مشارکت دفاعی-امنیتی با این کشور داشته باشند؛ هرگونه تمرین و مانورهای نظامی مشترک میان ژاپن و تایوان، پاسخ شدید چین را به همراه خواهد داشت.

سند قانون همکاری آمریکا و تایوان در سال ۱۹۷۹، روابط این دو کشور را به‌صورت «غیررسمی» تعریف می‌کند. در بیانیه مشترک ایالات متحده، دولت چین را به‌عنوان تنها دولت قانونی چین به رسمیت شناخت و موضع چین را پذیرفت که فقط یک چین وجود دارد و تایوان بخشی از چین است. این قانون تاکید می‌کند که آمریکا باید تسلیحات دفاعی را در اختیار تایوان قرار دهد تا تایوان بتواند ظرفیت دفاع از خود را حفظ کند (Congrees, 1979)؛ بنابراین ژاپن و بسیاری از کشورها فاقد چنین قانونی برای مشارکت دفاعی و امنیتی با تایوان هستند. حتی در این قانون که تحلیلگران از آن به‌عنوان ابهام استراتژیک آمریکا نسبت به تایوان نام می‌برند آمریکا نیز نمی‌تواند اتحاد رسمی دفاعی و رزمایش نظامی با تایوان داشته باشد. این محدودیت نیز نشان می‌دهد چرا تایوان در مشارکت‌ها و اتحادهای دفاعی-امنیتی با کشورهای منطقه حضور ندارد.

در یک وضعیت ویژه، در سال ۲۰۱۴، کابینه آبه شرایط دفاعی ژاپن برای دفاع از خود را تصویب کرد: «نه‌تنها زمانی که حمله مسلحانه به ژاپن اتفاق می‌افتد، بلکه زمانی که حمله مسلحانه به کشور خارجی که در رابطه نزدیک با ژاپن است رخ دهد در نتیجه «بقای ژاپن» را تهدید می‌کند و خطری آشکار برای آن محسوب می‌شود» (lande, 2018:181) این اصل در دوران آبه منفعلانه در نظر گرفته می‌شود؛ ولی با تفسیری که کیشیدا از این اصل ارائه می‌کند حمله به تایوان را با «موجودیت ژاپن» به صورت علنی

در اسناد دفاعی و امنیتی مرتبط می‌سازد؛ بنابراین هرگونه حمله به تایوان از سوی چین، پاسخ قاطع ژاپن را به همراه خواهد داشت. در اسناد دفاعی و امنیتی کیشیدا، عبارت «تغییرات یک‌جانبه در وضعیت موجود با زور یا اجبار» در درجه اول به حمله یا محاصره تایوان به وسیله چین اشاره دارد و چین در حال تغییر وضع موجود از طریق فشار نظامی علیه تایوان است (NSS, 2023; NDS, 2022:3-6). بر همین اساس، بسیاری از تحلیلگران، تایوان را مرکز ثقل در شرق آسیا می‌دانند: این جزیره یک سد دفاعی در برابر گسترش چین است. «ایده استفاده از تایوان به‌عنوان یک ناو هواپیما بر غرق‌ناپذیر» «در برابر سرزمین اصلی» برای اولین بار توسط ژاپن طراحی شد. چین می‌تواند از تایوان در صورت تصرف آن به‌عنوان یک «ناو هواپیما» برای ایجاد قدرت نظامی در غرب اقیانوس آرام و تحمیل محاصره بر ژاپن استفاده کند (Beckley, 2017:84; Wirth, 2023) در آن مرحله، چین خطوط دریایی را که یک سوم تجارت جهانی از آن عبور می‌کند تحت کنترل می‌گیرد و هیچ دولت یا ترکیبی از دولت‌های منطقه به‌اندازه کافی قوی نخواهد بود که تسلط پکن را به چالش بکشد. حدود ۵۰ درصد از نیمه‌های جهان و ۹۰ درصد از پیشرفته‌ترین تراشه‌های جهان در تایوان تولید می‌شوند. اگر پکن کنترل واقعی بر تولید نیمه‌های در تایوان را به دست آورد، اهرم‌های بالقوه ویرانگری را بر اقتصادهای ایالات متحده، اروپا و ژاپن به دست خواهد آورد. چین به‌طور فزاینده‌ای بر دریای چین شرقی تسلط پیدا می‌کند و ژاپن را در وضعیت «فنلاندسازی»^۱ (محدودیت استراتژیک) تحت فشار قرار می‌دهد (Diamond and Ellis, 2023). به همین دلیل در اسناد دفاعی و امنیتی کیشیدا، تایوان با موجودیت و استقلال سیاسی ژاپن پیوند یافته است.

۴. روند تحول در راهبرد دفاعی و امنیتی ژاپن

تحت تأثیر ظهور چین و افزایش تهدیدات کره‌شمالی، ژاپن اصلاح سیاست دفاع ملی خود را در دوره آبه در سال ۲۰۱۲ آغاز کرد و راه برای اصلاحات دفاعی گسترده‌تر کیشیدا بازتر نمود (Corben and others, 2023:12). چندین عامل مهم منطقه‌ای و جهانی در تحول دفاعی و امنیتی ژاپن که در آن از استراتژی تعامل رقابتی آبه به استراتژی تعادل و مهار کیشیدا تغییر وضعیت می‌دهد نقش مهمی دارند، نگرانی‌ها در مورد محیط امنیتی منطقه‌ای که به‌عنوان «سخت‌ترین و پیچیده‌ترین پس از جنگ» توصیف شده و چین «بزرگ‌ترین چالش استراتژیک» با عملیات تهاجمی فزاینده علیه تایوان خود را مطرح می‌کند

¹FINLANDIZATION

به نیروی محرکه بازنگری استراتژی ژاپن در دوره کیشیدا تبدیل شد (NDS, 2022:7). چین دومین سرمایه‌گذار بزرگ نظامی جهان، در سال ۲۰۲۳ حدود ۲۹۶ میلیارد هزینه نموده است. چین علاوه بر اینکه بزرگ‌ترین هزینه کننده در آسیا و اقیانوسیه است محرک اصلی روند هزینه‌ها در سایر نقاط منطقه است، زیرا بسیاری از همسایگانش (از جمله ژاپن) قدرت نظامی رو به رشد چین را دلیلی برای افزایش قابلیت‌های نظامی خود می‌دانند (SIPRI, 2024:4) که موجب برتری نظامی فزاینده چین بر ژاپن شده است. علاوه بر تهدید چین، ژاپن شاهد تجاوز روسیه به اوکراین و افزایش واضح تقویت قابلیت‌های هسته‌ای و موشکی کره شمالی است بر همین اساس، در اواسط دسامبر ۲۰۲۲، کیشیدا، بی‌سابقه‌ترین و سریع‌ترین گسترش قدرت نظامی ژاپن را تصویب کرد که از سال ۱۹۵۴ بی سابقه بوده است. هدف دو چیز است: تقویت بازدارندگی با انکار و ایجاد بازدارندگی با مجازات؛ بنابراین سهم هزینه دفاعی را به ۲ درصد از تولید ناخالص داخلی تا ۲۰۲۷ اختصاص داد. سه سند اعلام شد که توسعه ارتش را هدایت می‌کند سند نخست، استراتژی جدید امنیت ملی است این استراتژی تنها دومین راهبرد در تاریخ پس از جنگ ژاپن است. دوم، یک طرح ده‌ساله دفاع ملی (۲۰۳۰-۲۰۲۲). این طرح خواستار یک فرماندهی عملیاتی یکپارچه جدید برای سه نیروی دفاعی ژاپن، فضای گسترده و قابلیت‌های سایبری و دستیابی به قابلیت‌های حمله دوربرد است. سند سوم، یک برنامه تدارکاتی پنج‌ساله (۲۰۲۷-۲۰۲۲)، اولویت‌های اولیه برای اجرای طرح دفاعی را مشخص می‌کند. تخمین زده می‌شود که ۳۲۰ میلیارد دلار در این دوره اولیه که از سال ۲۰۲۲ شروع می‌شود و تا سال ۲۰۲۷ ادامه دارد، هزینه شود (Smith, 2022).

جنگ در اوکراین و عدم‌مداخله مستقیم آمریکا نیز، پایداری تعهد ایالات‌متحده در سال‌های اخیر زیر سوال برده است و سبب بازنگری مجدد توکیو در سه سند سیاست امنیت ملی منتشرشده در دسامبر ۲۰۲۲ شده است (Tatsumi and others, 2024). بازنگری در سه سند کلیدی امنیت ملی فوق، نه تنها تغییر قاطع ژاپن را از رویکرد صلح‌طلبانه‌اش از پایان جنگ جهانی دوم نشان می‌دهد، همچنین موجب تدوین مفهوم «دیپلماسی واقع‌گرایی برای عصر جدید» توسط کیشیدا برای اجرای دکترین خود موسوم به «صلح کیشیدا» شده است؛ بنابراین ملاحظات و تهدیدات ژئوپلیتیکی «دیپلماسی واقع‌گرایی» و «دیدگاه صلح» کیشیدا را تسریع کرده است (Panda, 2022) ژاپن نگران اعتبار بازدارندگی آمریکا و عدم‌مداخله مستقیم در صورت درگیری در تنگه تایوان است این امر ژاپن را به سمت خوداتکایی مبتنی برافزایش هزینه دفاعی، توان نظامی تهاجمی و قابلیت‌های تسلیحاتی دوربرد سوق داده است. ژاپن در سال ۲۰۲۳، ۵۰.۲ میلیارد دلار به ارتش خود اختصاص داد که ۱۱ درصد بیشتر از بودجه ۴۶ میلیاردی سال ۲۰۲۲

بود. افزایش سالانه در سال ۲۰۲۳ بزرگترین افزایش از سال ۱۹۷۲ محسوب می‌شود. بودجه سال ۲۰۲۳ اولین و بزرگ‌ترین برنامه تقویت نظامی ژاپن از پایان جنگ جهانی دوم است (Sipri, 2024:8). تا سال ۲۰۲۷ این کشور سومین بودجه دفاعی جهان را به خود اختصاص می‌دهد (Kavanagh, 2023). رادیکال‌ترین انحراف از سیاست امنیتی قبلی ژاپن، تصمیم به دستیابی و استقرار قابلیت‌های ضد حمله جدید است که توانایی آن را برای هدف قرار دادن نیروهای دشمن بسیار فراتر از مرزهای ژاپن افزایش می‌دهد (Yuan, 2023) و نیروهای ژاپنی را در حالت تهاجمی برای جنگ آماده نگه می‌دارد. معماری نوین دفاعی ژاپن تا سال ۲۰۲۷ ارتباط مهمی با تهدید چین علیه تایوان دارد؛ زیرا به عقیده بسیاری از تحلیلگران در پایان فرآیند کوتاه‌مدت مدرن‌سازی نظامی چین تا سال ۲۰۲۷، اقدام نظامی این کشور علیه تایوان عملی می‌شود (Diamond and Ellis, 2023)؛ بنابراین هدف تقویت ارتش ژاپن برای بر عهده گرفتن مسئولیت اصلی مقابله با تهاجم تا سال ۲۰۲۷ است و شامل دستیابی به سیستم‌های تسلیحاتی جدید برای قابلیت‌های ضدحمله است. از این رو، توکیو قصد دارد برای به‌روزرسانی سیستم‌های دریایی، هوایی و خریداری تجهیزات بیشتر؛ مانند هواپیماها، کشتی‌ها و موشک‌های دوربرد سرمایه‌گذاری زیادی کند (۳۲۰ میلیارد دلار). خرید این تجهیزات به علاوه دارایی فعلی ژاپن، ناوگان قدرتمندی برای استقرار جهانی هستند (Liang & Tian, 2023; Hughes, 2022:2). برنامه‌های دفاعی ۲۰۲۷-۲۰۳۰ و رویکرد فعلی نشان می‌دهد ژاپن به‌عنوان یک قدرت نظامی برجسته جهانی و منطقه‌ای به تدریج در حال ظهور است و به دنبال نقشی بین‌المللی یا ایجاد خودمختاری استراتژیک گسترده بر اساس دکترین نظامی خود است (Hughes, 2022:1-75).

۵. استراتژی کیشیدا در برابر شکاف ژئوپلیتیکی چین و تایوان

کیشیدا با تدوین دکترین خود، رویکرد موازنه قوای فعال را مبتنی بر استراتژی تعادل و مهار در ایجاد یک نظم امنیتی جدید منطقه‌ای دنبال می‌کند. نقشه راه شامل سه رویکرد کلان اساسی سیاست امنیتی و دفاعی کیشیدا است که در سه سند دفاعی ذکر شده‌اند. به طور کلی، سه رویکرد اصلی با استراتژی هند و اقیانوسیه کیشیدا ترکیب می‌شود که به طور جامع چشم‌انداز یک معماری امنیتی نوین منطقه‌ای برای جلوگیری از حمله چین به تایوان ترسیم می‌کند:

- ۱- معماری دفاعی ژاپن برای دفاع ملی مبتنی بر بازدارندگی چند دامنه‌ای
- ۲- همکاری امنیتی و دفاعی در چارچوب اتحادها و پیمان‌های امنیتی برای ایجاد موازنه قدرت منطقه‌ای

۳- و سیاست مهار چین بر اساس افزایش اتحاد ژاپن و ایالات متحده در چارچوب بازدارندگی یکپارچه.

۱-۵. گسترش عمق بازدارندگی چند دامنه‌ای به تنگه تایوان بر اساس معماری دفاع ملی مستقل

ضعف آمریکا در مدیریت و مقابله با تهدیدات نوظهور جهانی به خصوص افزایش رقابت ژئوپلیتیکی قدرت‌های بزرگ در ایندو-پاسیفیک، منجر به افزایش فشار آمریکا به ژاپن به منظور احاله مسئولیت و درنهایت افزایش نقش دفاعی-امنیتی گسترده ژاپن شده است. بر همین اساس، پیرامون تمایل ایالات متحده برای دفاع از تایوان که تا حدی به دلیل گام‌های نادرست سیاست خارجی ایالات متحده در سایر نقاط جهان ایجاد شده است، «بازدارندگی» را در تنگه تایوان نیز از بین برده است (Sacks, 2022:2) که چین را برای حمله به تایوان مصمم‌تر می‌کند. افزون بر این، توانمندی‌های هسته‌ای و متعارف ایالات متحده به‌تنهایی نمی‌تواند بازدارندگی موثری در برابر حمله احتمالی چین به تایوان ارائه دهد؛ بنابراین ضروری است که نیروی دفاعی ژاپن توانایی خوداتکایی برای ارائه اثرات بازدارنده را در چارچوب خودمختاری استراتژیک افزایش دهد. بر همین اساس، دکترین کیشیدا در اسناد دفاعی و امنیتی خود در قالب معماری دفاعی نوین کوتاه‌مدت و بلندمدت (۲۰۲۷-۲۰۲۲؛ ۲۰۲۲-۲۰۳۰) ژاپن بر نقش دفاعی و امنیتی گسترده و مستقل در ایندو-پاسیفیک و مناطق راهبردی مهم؛ مانند دریای جنوبی چین و تنگه تایوان تاکید می‌کند. رویکرد کیشیدا در معماری دفاعی نوین شامل تقویت بازدارندگی چند دامنه‌ای برای جلوگیری از تهدیدات (بازدارندگی با انکار) و بازدارندگی با مجازات در صورت حمله چین به تایوان است. تا قبل از کیشیدا، ژاپن فقط از بازدارندگی انکار استفاده کرده و بازدارندگی با مجازات را به ارتش آمریکا واگذار کرده بود؛ اما با ایجاد قابلیت ضد حمله در دکترین کیشیدا، ژاپن اکنون قادر خواهد بود از بازدارندگی با مجازات استفاده کند.

ژاپن به منظور جلوگیری از تغییرات یک‌جانبه وضعیت موجود با زور علیه تایوان، گزینه‌های بازدارندگی منعطف^۱ (FDO) و چند دامنه‌ای را تقویت خواهد کرد. نیروی بازدارنده باید در یک محیط چند حوزه‌ای (هوایی، زمینی، آبی، فضایی، سایبری، اطلاعاتی) عمل کند که نیازمند مفاهیم عملیاتی، فناوری‌ها، سلاح‌ها و واحدهای جدید است (Feickert, 2023:1). با توجه به قابلیت‌های زمینی، دریایی و دفاع هوایی که اساس عملیات متقابل دامنه را تشکیل می‌دهند، ژاپن این قابلیت‌ها را با معرفی پیوسته کشتی‌های دریایی و هواپیماهای جنگنده برای حفظ و ارتقای برتری دریایی، هوایی و معرفی جنگنده‌های سطحی جدید

¹ Flexible Deterrent Options

اساساً تقویت خواهد کرد (NDS, 2022:26). در بازدارندگی چند دامنه‌ای نسل پنجم، فناوری‌های نوظهور نقش مهمی را ایفا می‌کند و دولت کیشیدا در حال پیشبرد مجموعه وسیعی از ابتکارات فناوری دفاعی با هدف تقویت قدرت بازدارندگی نیروهای دفاعی در دامنه‌های مختلف است. از سوی دیگر، جزایر مرزی جنوب غربی ژاپن که «اولین زنجیره جزیره» ایندو-پاسیفیک است به‌عنوان یک مؤلفه کلیدی در استراتژی مهار چین عمل می‌کند که ژاپن را به سمت «استراتژی جزیره‌ای» سوق داده است. تشدید تلاش‌ها برای ایجاد تعادل یا مهار قدرت رو به رشد اقتصادی و نظامی چین همچنان اهمیت استراتژیک فوق‌العاده‌ای را در این جزایر نشان می‌دهد. بنابر توصیه مکمل به‌عنوان بخشی از ابتکار بازدارندگی اقیانوس آرام در سال ۲۰۲۱، ایالات متحده باید «زنجیره» را با وضعیتی که نیروهای ضربتی «چنددامنه‌ای»، انعطاف‌پذیر و مستقر خط مقدم در خط دفاعی تاکتیکی در امتداد زنجیره جزیره اول قرار می‌دهد محکم کند. این ابتکار با حضور نظامی چین در تنگه تایوان که نگرانی امنیتی بزرگی برای ژاپن تلقی می‌شد مطابقت داشت (Wirth, 2023)؛ بنابراین ادغام عمیق ژاپن در استراتژی نظامی ایالات متحده، دخالت ژاپن را در هرگونه اقدام نظامی برسر اولین زنجیره جزیره و تایوان افزایش می‌دهد (Hughes, 2022:75) در نتیجه با ابتکار بازدارندگی چنددامنه‌ای و خودمختاری استراتژیک در خط مقدم دفاعی ژاپن ترکیب شد و ساخت دیوار بازدارندگی در جزایر جنوب غربی در نزدیکی تایوان را تسریع کرد. بر اساس دستورالعمل استراتژی امنیت ملی و سند دفاعی ۲۰۲۲، برد بازدارندگی و نیروهای چند دامنه‌ای ژاپن به تنگه تایوان از طریق زنجیره‌ی جزایر جنوب غربی ژاپن که نزدیک تایوان هستند صورت می‌گیرد. ژاپن با ایجاد پایگاه‌های دفاعی در جزایر جنوب غربی، زنجیره‌ای که در جنوب غربی از کیوشو به سمت تایوان امتداد دارد، توانایی‌های بازدارندگی و واکنش علیه چین را افزایش داده است. بر همین اساس، استراتژی جدید ضد حمله (بازدارندگی با مجازت)، مستلزم ایجاد ساختار دفاعی در جزایر جنوب غربی ژاپن است. این طرح شامل سیاست تشکیل یک واحد جدید مجهز به موشک‌های دوربرد (با بیش از ۱۰۰۰ کیلومتر) و ایجاد نیروی زمینی، دریایی و هوایی در این جزایر است. برنامه دفاعی ژاپن برای جنگ الکترونیک آینده، جنگ سایبری و عملیات مشترک نیروهای زمینی، دریایی و هوایی در این جزایر، آشکارا نشانه‌ای از برنامه‌هایی برای مداخله در تنگه تایوان در یک درگیری احتمالی است (Fukuda, 2023; Sacks, 2022:11-16). استراتژی زنجیره جزیره‌ای ژاپن به همراه زنجیره جزایر اسپراتلی فیلیپین در دریای چین جنوبی، افزون

بر اینکه بازدارندگی را در تنگه تایوان تقویت می‌کند؛ فضای مانور وسیع نیروی دریایی و هوایی چین را محدود می‌کند و چین را در حالت محدودیت و خفگی استراتژیک قرار می‌دهد.

۲-۵. تشکیل اتحادها و مشارکت دفاعی و امنیتی با کشورهای منطقه و فرامنطقه در جهت ایجاد بازدارندگی شبکه‌ای به منظور نیل به موازنه قوای مطلوب

ژاپن با استفاده از مانور دیپلماتیک فعال، مکانیسم دفاع جمعی و اتحادهای منطقه‌ای را دنبال می‌کند که تأثیر مهمی بر توقف توسعه طلبی چین خواهد داشت. یک مکانیسم امنیتی چندجانبه که شامل بسیاری از دموکراسی‌ها می‌شود، هزینه‌های سیاسی را بر چین برای اقدامات تحریک‌آمیز علیه تایوان افزایش می‌دهد و عملاً جاه طلبی‌های چین برای تغییر وضعیت موجود را متوقف می‌کند. این مکانیسم جمعی موجب تقویت بازدارندگی جمعی علیه چین می‌شود؛ بنابراین افزایش نقش امنیتی ژاپن در منطقه نمایانگر یک استراتژی جدی ایجاد ائتلاف نظامی و دیپلماتیک با هدف تضمین استقلال تایوان است (Kuo, 2021:5). بر این اساس، ژاپن به یک استراتژی بازدارندگی یکپارچه نیاز دارد که بر اساس دیدگاه شبکه‌ای شامل نوآوری و مشارکت در دامنه‌های جدید با کشورهای همفکر همانند رویکرد بازدارندگی یکپارچه آمریکا باشد. بر اساس سند دفاع ملی ۲۰۲۲ این بازدارندگی عملیاتی می‌شود (Nagashima, 2022)؛ بنابراین با توجه به وابستگی حساس در میان قطب‌ها و خوشه‌های ارتباطی در شبکه، رویکرد یک کشور (مانند ژاپن) شامل، چیش خوشه‌های ژئوپلیتیک، ژئواکونومیک و ژئوکالچر در شبکه و پیوند آن‌ها از راه واحدهای پیوند دهنده است. بر این اساس، پیوند ساختاری نظم منطقه‌ای و جهانی از راه واحدهای پیوند دهنده در شبکه منطقه‌ای شکل می‌گیرد و مطابق آن بازدارندگی و موازنه، پایه کنترل نظم و ساماندهی الگوهای رفتاری در شبکه برای ثبات راهبردی می‌باشند (Ghasemi, 2016:70-74).

در این چارچوب، ژاپن به دنبال ایفای نقش رهبر در ایندو- پاسیفیک است که منجر به تشکیل توافقنامه جامع و مترقی برای مشارکت ترانس پاسیفیک^۱ و اعتلای چهارگانه شده است. اکثر کشورهای منطقه از اقدامات توکیو استقبال کرده‌اند و رهبری ژاپن را برای هرگونه تلاش برای ایجاد تعادل در برابر طرح «یک جاده و یک کمربند چین»^۲ حیاتی می‌دانند؛ بنابراین حمایت فزاینده ژاپن از تایوان با تصمیم این کشور برای به دست گرفتن رهبری بیشتر سازگار است (Sacks, 2022:8). ژاپن با گسترش روابط دفاعی

¹ Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership

² Belt and Road Initiative

خود مبتنی بر شبکه دفاعی چندلایه با کشورهای ایندو-پاسیفیک و اروپایی، توانایی خود را برای رهبری، همراه با ایالات متحده در ایجاد یک معماری امنیتی شبکه‌ای نشان می‌دهد (Stokes & others, 2023:12). سیاست‌های دفاعی این کشور اجازه می‌دهد تا به معماری امنیتی شبکه‌ای کمک کند و بازدارندگی را افزایش دهد. مفهوم امنیت شبکه‌ای در دستیابی به بازدارندگی منطقه‌ای در جلوگیری از اقدام چین علیه تایوان موثر است. بازدارندگی شبکه‌ای به معنای نظامی سازی نیست؛ بلکه در مورد آمادگی و جلوگیری از تهاجم و درگیری است (Curtis, 2023). بر این اساس، ژاپن تحت تأثیر دیپلماسی لیبرال واقع‌گرا کیشیدا به تنهایی به‌عنوان یک بازیگر و معمار نظم منطقه‌ای ظاهر شده است. بر اساس دیدگاه دفاعی و امنیتی استراتژی جامع ایندو-پاسیفیک^۱ کیشیدا، رزمایش دریایی چهارجانبه ژاپن-فرانسه-استرالیا-آمریکا، رزمایش چندجانبه ژاپن-ایالات متحده-استرالیا^۲ و رزمایش سه‌جانبه^۳ ژاپن-کانادا-آمریکا در ایندو-پاسیفیک آغاز شد. این استراتژی همکاری دفاعی و امنیتی با کشورهای همفکر که در رویکرد ایندو-پاسیفیک با ژاپن دیدگاه مشترکی دارد در نظر می‌گیرد که شامل ایالات متحده، استرالیا، هند، بریتانیا، فرانسه، آلمان و سایر کشورهای اروپایی و همچنین کانادا و نیوزیلند در کنار کشورهای آسیایی است (FOIP: Mod, 2021:1-4). رویکرد ایندو-پاسیفیک شامل یک طرح ویژه برای بیشترین تأکید بر بازدارندگی برای حفاظت از منافع ژاپن و بیشترین نقش امنیتی برای ژاپن برای همکاری امنیتی و دفاعی با کشورهای آسیا و اروپا در نظر می‌گیرد. به این ترتیب، کیشیدا راهی برای تعادل قدرت در بازی انتقال هژمونیک در ایندو-پاسیفیک به دلیل ظهور چین فراهم می‌کند (Panda, 2022) و باعث ایجاد چارچوبی را برای مدیریت بحران تایوان و جلوگیری از توسعه طلبی چین می‌شود؛ بنابراین ژاپن با ویتنام، سنگاپور و فیلیپین وارد روابط امنیتی و دفاعی شده است. تقویت بیشتر این گونه مشارکت‌های دوجانبه نیز از طریق مکانیسم‌های کلیدی؛ مانند گفتگوی استراتژیک سه‌جانبه ژاپن-آمریکا-استرالیا، چهارجانبه و کره-جنوبی-ژاپن-آمریکا صورت می‌گیرد (Wilkins, 2022). در این چارچوب در سال ۲۰۲۳، ژاپن و فیلیپین توافق کردند تا همکاری دفاعی و امنیتی خود را در قالب، رزمایش‌های دریایی و انتقال تجهیزات دفاعی افزایش دهند. این توافق موجب دسترسی ژاپن به پایگاه‌های هوایی فیلیپین شد و زمینه برای شکل‌گیری سه‌جانبه، ژاپن-فیلیپین-آمریکا فراهم کرد (Curtis, 2023; Hiroaki, 2023:6). تمرینات و مانورهای نظامی اغلب به‌عنوان ابزارهای ژئوپلیتیکی مورد استفاده برای تقویت ثبات و بازدارندگی برای

¹ Free and Open Indo-Pacific

² Cope North

³ La Pérouse

جلوگیری از اقدام احتمالی چین علیه تایوان در نظر گرفته می‌شود. از سوی دیگر، استراتژی کیشیدا شامل ایجاد اجماع منطقه‌ای و جهانی برای پرداختن به مسئله تایوان است. ناتو و کیشیدا در فوریه ۲۰۲۳ متعهد شدند تا همکاری استراتژیک نظامی و امنیتی خود را افزایش دهند. با درک تهدید فزاینده چین و اقدامات آن علیه تایوان، ناتو این اتحاد را به گسترش حضور خود در اقیانوس ایندو-پاسیفیک و همکاری با شرکای خود در منطقه واداشته است. یک رابطه نزدیک‌تر کشورهای ناتو و ژاپن در واقع می‌تواند به معنای بازدارندگی قوی‌تر در اروپا و آسیا در مقابل چین باشد (Brummer & Lindgren, 2023). بر همین اساس، بریتانیا و ژاپن در سال ۲۰۲۳، پیمان امنیتی و دفاعی «استراتژیک» امضا کردند. بریتانیا و ژاپن متعهد شدند در کشورهای یکدیگر نیرو مستقر کنند و تا سال ۲۰۲۵ تمرینات و استقرار نظامی در منطقه ایندو-پاسیفیک را در مقیاس گسترده برنامه‌ریزی و اجرا کنند (Ministry of Defense, 2023a). ژاپن و آلمان نیز طبق گفت‌وگوی امنیتی و دفاعی، توافق کردند تا سال ۲۰۲۴، مانورها و تمرینات نظامی به صورت مشترک در اطراف ژاپن و ایندو-پاسیفیک اجرا کنند (Ministry of Defense, 2023b). مشارکت دفاعی و امنیتی با فرانسه تحت عنوان «مشارکت ویژه» به منظور انجام تمرینات و مانورهای نظامی در ایندو-پاسیفیک و ژاپن صورت گرفت (Ministry of Defense, 2022).

این پیمان‌ها، واکنش مشترک ژاپن و سایر کشورها را در یک درگیری احتمالی در تنگه تایوان فراهم می‌کند. از سوی دیگر، با توجه به وزن نظامی جمعی اعضای چهارگانه (آمریکا، ژاپن، هند و استرالیا) و به حفظ توازن مطلوب قدرت در منطقه، تنگه تایوان از نظر ژئوپلیتیکی و استراتژیک برای چهارگانه بسیار حیاتی است. در پاسخ به تهدید نظامی چین و تهاجم احتمالی به تایوان، اصل کلیدی همکاری امنیتی متقابل چهارگانه، حداکثر کردن عملیات در بازدارندگی و انکار چین برای تصرف جزیره متمایل شده است (Corben & others, 2023:6-14). همکاری دفاعی-امنیتی روبه رشد (مشارکت استراتژیک ویژه) استرالیا و ژاپن در دوران کیشیدا، بر این امر تاکید می‌کند که استرالیا و ژاپن باید تمام تلاش خود را برای حفظ صلح و ثبات در تنگه تایوان انجام دهند (Norton, 2021).

این امر ظرفیت قابلیت‌های عملیاتی نظامی ژاپن و استرالیا را در تنگه تایوان افزایش می‌دهد. از سوی دیگر، یونسوک یول رئیس‌جمهور کره جنوبی، بیانیه مشترکی با کیشیدا و بایدن صادر کرد و بر اهمیت صلح و ثبات در سراسر تنگه تایوان تاکید کردند (Fitzgerald, 2023). این امر مشارکت دفاعی و امنیتی استراتژیک کره جنوبی-ژاپن-آمریکا را که تاکنون کره شمالی را نشانه می‌گرفت در جهت بازدارندگی در

برابر تهدیدات چین علیه تایوان هموار می‌کند. علاوه بر کره جنوبی، ژاپن و هند بر سر دیدگاه و منافع مشترک خود در ایندو- پاسیفیک برای مقابله با توسعه طلبی چین نزدیک‌تر شده‌اند. هند بر پرهیز از اقدامات یک‌جانبه برای تغییر وضعیت موجود تاکید می‌کند که به طور شفاف به تنگه تایوان اشاره دارد (Panda, 2022). در این چارچوب، هند و ژاپن اصولاً توافق کردند تا همکاری‌های دفاعی و امنیتی دوجانبه را افزایش دهند. همکاری دفاعی هند و ژاپن از طریق افزایش اخیر مانورهای نظامی مشترک شامل نیروهای هوایی، دریایی و زمینی به پیشرفت قابل توجهی دست یافته است؛ بنابراین بازدارندگی را در تنگه تایوان را تقویت می‌کند (Chansoria, 2023).

۳-۵. برنامه مشارکت گسترده ژاپن در بازدارندگی یکپارچه آمریکا مبتنی بر استراتژی مهار چین بازدارندگی بعد نظامی و مفهوم اصلی استراتژی مهار را تشکیل می‌دهد. با ظهور چین به‌عنوان قدرت جهانی، ایده استراتژی مهار بار دیگر در کانون توجه ایالات متحده قرار گرفت. استراتژی مهار و واشنگتن شامل سه رویکرد مهم است که باعث شکل‌گیری بازدارندگی یکپارچه می‌شود ۱- افزایش حمایت سیاسی، دیپلماتیک و نظامی ایالات متحده از تایوان ۲- گسترش حضور نظامی آمریکا در سراسر اقیانوس آرام غربی به ویژه در دریای چین جنوبی و در همسایگی تایوان ۳- بخش سوم استراتژی شامل تلاش برای جذب هند، ژاپن، استرالیا و سایر متحدان بالقوه در شبکه جدیدی از اتحادهای امنیتی علیه چین است (Carpenter, 2020). با توجه به اینکه ژاپن در چارچوب معماری دفاعی ملی تا سال ۲۰۲۷ بازدارندگی کارآمد و موثر خود را به دست می‌آورد؛ بنابراین افزون بر بازدارندگی مستقل به بازدارندگی یکپارچه ایالات متحده برای ایجاد ثبات راهبردی در تنگه تایوان نیاز دارد. استراتژی تعادل و مهار کیشیدا نیز زمینه را برای مشارکت گسترده ژاپن در بازدارندگی یکپارچه آمریکا فراهم می‌کند، این امر حاکی از آن است که ژاپن با اقدامات کیشیدا به مهم‌ترین شبکه بازدارندگی یکپارچه و متحد استراتژیک آمریکا برای مهار چین و مدیریت تنگه تایوان تبدیل شده است. اگر بازدارندگی در ایندو- پاسیفیک به‌عنوان یک شبکه در نظر گرفته شود، ژاپن و آمریکا دو مرکزیت شبکه متعارف و غیرمتعارف در این بازدارندگی محسوب می‌شوند. بازدارندگی ترکیبی ژاپن و آمریکا بیشترین گره و اتصال را در بازدارندگی شبکه‌ای ایندو- پاسیفیک تشکیل می‌دهند. در این ساختار، مرکزیت شبکه بازدارندگی ژاپن به شبکه هاب بزرگ‌تر بازدارندگی استراتژیک یکپارچه آمریکا متصل می‌شود، این شبکه یکپارچه بیشتر بر بازدارندگی از اقدام نظامی چین علیه تایوان متمایل شده است. بنابر استراتژی دفاع ملی، تقویت اساسی قابلیت‌های دفاعی

ژاپن، توانایی‌های بازدارندگی و واکنش ائتلاف ژاپن-ایالات متحده را بیشتر خواهد کرد و از تغییرات یک‌جانبه در وضعیت موجود با زور جلوگیری می‌کند و ژاپن نقش بزرگ‌تری برای صلح و ثبات منطقه تحت اتحاد ژاپن و ایالات متحده ایفا خواهد کرد (NDS, 2022:10-13). کیشیدا نیز در نوامبر ۲۰۲۱ اعلام کرد «یک وضعیت اضطراری تایوان یک وضعیت اضطراری ژاپن» است؛ بنابراین برای «اتحاد ژاپن و ایالات متحده» یک وضعیت اضطراری است (Sacks, 2022:9).

بر همین اساس، با افزایش نقش منطقه‌ای ژاپن و افزایش اهمیت تایوان، ژاپن متحد اصلی ایالات متحده در درگیری بر سر تایوان است (Delisle, 2022:1). تحت تأثیر بازگشت رقابت قدرت‌های بزرگ، ژاپن جایگاه مهمی در استراتژی آسیایی دولت بایدن دارد. اتحاد ژاپن و ایالات متحده نقش فزاینده‌ای در صلح و ثبات ایندو-پاسیفیک بر عهده می‌گیرد. تحقق صلح و ثبات مستلزم تقویت بازدارندگی برای جلوگیری از درگیری نظامی احتمالی میان چین و تایوان است (Sugio, 2022:285-291)؛ بنابراین بایدن «حمایت قوی از سیاست‌های به‌روز شده امنیت ملی ژاپن توسط کیشیدا را به‌عنوان یک تحول مهم که بازدارندگی ائتلاف را تقویت می‌کند» ابراز کرد (Yuan, 2023). افزون بر این، با وجود اینکه آمریکا بزرگ‌ترین قدرت نظامی محسوب می‌شود؛ اما آماده بازدارندگی و شکست تواناترین رقیب خود چین در محیط تکنولوژیکی سختی که در پنج سال آینده با آن مواجه است نخواهد بود. برای رسیدگی به این مشکل، ایالات متحده باید دوباره به یکی از بزرگ‌ترین نقاط قوت خود؛ یعنی متحدان و شرکای خود روی آورد که مهم‌ترین آن‌ها ژاپن است. در سناریو جنگ چین علیه تایوان، نیروهای یکپارچه ژاپنی به طور مداوم تلفات متفقین را نزدیک به ۳۰ درصد کاهش می‌دهد (Montgomery, 2023)؛ بنابراین معماری دفاعی ژاپن و اتحاد ژاپن - ایالات متحده مطابق با استراتژی جدید دفاعی و امنیتی کیشیدا، به امنیت تایوان نیز کمک زیادی خواهد کرد؛ زیرا عملیات نظامی ایالات متحده برای دفاع از تایوان را مؤثرتر خواهد کرد (Tokuchi, 2023:4). بر همین اساس، در اولویت دادن به متحدان ایالات متحده، ژاپن محوری‌ترین نقش را ایفا می‌کند. بدون ژاپن، ایالات متحده در نبرد برای دفاع از تایوان مغلوب می‌شود. این کشور سومین اقتصاد بزرگ جهان و دومین جمعیت بزرگ در شمال شرق آسیا است. نیروی دریایی ژاپن یکی از بهترین نیروی دریایی در آسیا محسوب می‌شود. این کشور دارای بیش از پنجاه ناو دریایی، از جمله هشت ناوشکن موشک هدایت‌شونده مجهز به اگیس و چهار ناو هلیکوپتربر است که دو فروند از آن‌ها به ناوهای هواپیمابر تبدیل شده‌اند که قادر به میدان دادن به جنگنده‌های پیشرفته اف-۳۵ بی هستند. اندازه، جغرافیا و نیروی دریایی ژاپن می‌تواند در درگیری بین ایالات متحده و چین تعیین‌کننده باشد؛ این

امر ژاپن را به اولین خط دفاعی تایوان تبدیل می‌کند (Maestro, 2023:8-9). دستیابی توکیو به قابلیت‌های ضد حمله (بازدارندگی با مجازات) ژاپن را قادر می‌سازد تا به طور بالقوه برخی از وظایف تهاجمی را در تنگه تایوان انجام دهد (Stokes & others, 2023:2). توسعه قابلیت‌های ضد حمله (بازدارندگی با مجازات)، بردی را که نیروهای دفاع شخصی می‌توانند از ژاپن دفاع کنند، از نیروهای ایالات متحده در ژاپن و از مسیرهای نزدیک به تایوان محافظت کنند گسترش می‌دهد. توانایی در خطر نگه‌داشتن اهداف دشمن، خسارت هرگونه حمله به ژاپن را افزایش می‌دهد و در نتیجه منجر به افزایش بازدارندگی و ثبات منطقه می‌شود و در عین حال تلاش‌های اجباری چین را در تنگه تایوان محدود می‌کند (Klingner, 2023:9)؛ بنابراین در اعمال بازدارندگی با مجازات، ژاپن محور اصلی در دفاع آمریکا از تایوان است و می‌تواند از دو طریق عمده بر درگیری تأثیر بگذارد: (۱) با اجازه دادن به ایالات متحده برای عملیات نیروهایش از پایگاه‌های ژاپن و (۲) با مداخله مستقیم نیروهای دفاعی ژاپن. ژاپن بیش از هر کشور دیگری در جهان میزبان پایگاه‌ها و نیروهای آمریکایی است. ایالات متحده در حال حاضر بسیاری از مرتبط‌ترین قابلیت‌های خود را برای درگیری تایوان در ژاپن دارد. با این قابلیت‌ها، قادر به واکنش سریع به یک بحران و انجام عملیات‌های رزمی بزرگ در تایوان است. نزدیکی این پایگاه‌ها به تایوان و فقدان جایگزین‌های نزدیک به این معنی است که بخش عمده‌ای از پاسخ ایالات متحده به تهاجم چین از پایگاه‌های ژاپن انجام می‌شود (Cancian & others, 2023:4-57; Sacks, 2022:10).

نتیجه‌گیری

بنا به دید راهبردی ژاپن، نظم بین‌الملل به دلیل تغییر موازنه قوا و تشدید رقابت ژئوپلیتیکی با چالش‌های جدی مواجه است و ژاپن در سخت‌ترین و پیچیده‌ترین محیط امنیتی از زمان جنگ قرار دارد. در این چارچوب، افول نسبی ایالات متحده و به دنبال آن خلا قدرت نظامی راهبردی در ایندو-پاسیفیک به این معنی است که ژاپن ابتدا باید قابلیت‌های دفاعی مستقل خود را تقویت کند و یک سیستم امنیتی مستقل‌تر در برابر هژمونی فزاینده چین طراحی کند؛ بنابراین این وضعیت روبه‌وخامت نظم بین‌الملل و ظهور تهدیدات چین باعث شد تا ژاپن در قالب سه سند منتشر شده ۲۰۲۲ از استراتژی تعامل و رقابت به استراتژی تعادل و مهار تغییر جهت دهد. تعادل و مهار به این معنی است که ژاپن به جای اتکای صرف به قدرت ایالات متحده، فعالانه به امنیت منطقه‌ای کمک می‌کند و توازن قوای جدیدی بر مبنای ایجاد یک بازدارندگی یکپارچه نوین؛ مانند راهبرد ایالات متحده در برابر اقدام احتمالی چین علیه تایوان ایجاد

می‌کند. با توجه به افزایش وزن استراتژیک در راستای استراتژی مهار و تعادل، منافع امنیتی ژاپن در ابعاد جغرافیایی و ژئوپلیتیکی به تنگه تایوان گسترش یافته است و ژاپن تحت تأثیر دیپلماسی فعال دفاعی و امنیتی کیشیدا به یک هژمون بالقوه منطقه‌ای تبدیل شده است. ژاپن به‌عنوان مرکزیت شبکه استراتژیک ایندو-پاسیفیک که به شبکه بازدارندگی ناتو و شبکه بازدارندگی یکپارچه آمریکا متصل می‌شود محدودیت استراتژیک بر اقدام احتمالی چین علیه تایوان تحمیل می‌کند. با این حال، از میان پیمان‌های امنیتی ژاپن با کشورهای منطقه، ائتلاف ژاپن و آمریکا به دلیل منافع امنیتی، همگرایی بالای استراتژیک و اراده سیاسی مشترک، در صورت درگیری احتمالی در تنگه تایوان بیشترین مشارکت را اعمال می‌کنند؛ بنابراین یک وضعیت اضطراری تایوان یک وضعیت اضطراری برای اتحاد ژاپن و ایالات متحده است. در صورت شکست بازدارندگی و وقوع درگیری چین و ژاپن در تنگه تایوان، به دلیل ارتقای همگرایی استراتژیک میان آمریکا و ژاپن، ایالات متحده از درگیری رودررو با چین اجتناب نخواهد کرد و مانند اوکراین، «جنگ نیابتی» را به‌عنوان یک گزینه در نظر نمی‌گیرد، زیرا در صورت عدم مداخله آمریکا به شدت به اعتبار جهانی و هژمونی آن خدشه وارد می‌کند و دیگر قدرت جهانی نخواهد بود و در نهایت نفوذ خود را در مناطق راهبردی از دست خواهد داد.

References

- Beckley, M. (2017). The Emerging Military Balance in East Asia. *International Security*, 42 (2), 78–119. Doi: 10.1162/ISEC_a_00294
- Brady, J. (2022). Japan: A Balancing Act on Taiwan and China. With Grounds for Optimism. Teneo. Available: <https://www.teneo.com/japan-a-balancing-act-on-taiwan-and-china-with-grounds-for-optimism/>
- Brummer, M., & Lindgren, W. (2023). Anarchy Is a Bridge: Russia And China Are Pushing NATO And Japan Together. *WAR ON THE ROCKS*. Available: <https://warontherocks.com/2023/07/anarchy-is-a-bridge-russia-and-china-are-pushing-nato-and-japan-together/>
- Curtis, L. (2023). Japan's Role in Advancing a Networked Regional Security Architecture. CSIS. Available: <https://www.csis.org/analysis/japans-role-advancing-networked-regional-security-architecture>
- Carpenter, T. (2020). Washington's Three pronged Strategy to Contain China's Military Power. *CATO*. Available: <https://www.cato.org/commentary/washingtons-three-pronged-strategy-contain-chinas-military-power>
- Cancian, M., & Eric, H. (2023). *The First Battle of the Next War: Wargaming a Chinese Invasion of Taiwan*. Center for Strategic and International Studies (CSIS).

- Congress.gov. (1979). H.R.2479 - Taiwan Relations Act: 96th Congress (1979-1980). Available: [congress.gov/bill/96th-congress/house-bill/2479#:~:text=Taiwan%20Relations%20Act%20-%20Declares%20it,other%20people%20of%20the%20Western](https://www.congress.gov/bills/96/house-bills/2479#:~:text=Taiwan%20Relations%20Act%20-%20Declares%20it,other%20people%20of%20the%20Western)
- Chansoria, M. (2023). The Rise of India-Japan Joint Military Exercises in Asia. JAPAN Forward. Available: japan-forward.com/the-rise-of-india-japan-joint-military-exercises-in-asia/
- Corben, T and et.al. (2023). Bolstering the QUAD: the Case for a Collective Approach to Maritime Security. USSC. Available: <https://cdn.sanity.io/files/ooh1fq7e/production/cfe7c1fea713d0992c375e616a9cfacc9e97909c.pdf/Bolstering-the-Quad-The-case-for-a-collective-approach-to-maritime-security.pdf>
- Diamond, L., & Ellis, J. (2023). Deterring a Chinese military attack on Taiwan. Bulletin of the Atomic Scientists. Available: <https://thebulletin.org/premium/2023-03/deterring-a-chinese-military-attack-on-taiwan/>
- DeLisle, J. (2022). U.S.-Japan-Taiwan Dialogue: Deterrence, Defense, and Trilateral Cooperation. Foreign Policy Research Institute. Available: <https://www.fpri.org/article/2022/12/u-s-japan-taiwan-dialogue-deterrence-defense-and-trilateral-cooperation/>
- Free and Open Indo-Pacific. (2021). Japan Ministry of Defense's Approach. Available: https://www.mod.go.jp/en/d_act/exc/india_pacific/indo_pacific_e_2021.pdf
- Fitzgerald, J. (2023). Why Japan and South Korea care about Taiwan. The Australian Strategic Policy Institute. Available from: <https://www.aspistrategist.org.au/why-japan-and-south-korea-care-about-taiwan/>
- Fukuda, M. (2023). Heightened Sense of Crisis: China & Taiwan in Japan's New National Security Strategy. The Henry L. Stimson Center. Available: <https://www.stimson.org/2023/heightened-sense-of-crisis-china-and-taiwan-in-japans-new-national-security-strategy/>
- Fatton, L. P. (2017). *"Japan is back": Autonomy and balancing amidst an unstable China-U.S.-Japan triangle*. Asia and the Pacific Policy Studies. Published by John Wiley & Sons Australia.
- Feickert, a. (2023). The Army's Multi-Domain Task Force. CRS. Available: <https://sgp.fas.org/crs/natsec/IF11797.pdf>
- Ghasemi, F. (2016). Complex and Chaotic Systems: Model of Sensitive Dependency, Deterrence and War. World Politics, 5(3), 96-63. [In Persian]
- Hua, W.M., & Reinsch, W. A. (2022). *Why Taiwan Matters - From an Economic Perspective*. CSIS. Available: <https://www.csis.org/analysis/why-taiwan-matters-economic-perspective>
- Hughes, C. (2016). Japan's 'Resentful Realism' and Balancing China's Rise. *The Chinese Journal of International Politics*, 9 (2), 109-150. DOI:10.1093/cjip/pow004
- Hughes, C. (2022). *Japan as a global Military Power*. Cambridge University Press
- Hiroaki, S. (2023). Kishida's Realism Diplomacy: Japan's Official Development Assistance Strategy. Available: <https://www.csis.org/analysis/kishidas-realism-diplomacy-japans-official-development-assistance-strategy>

- Kavanagh, J. (2023). Japan's New Defense Budget Is Still Not Enough. Carnegie Endowment for International Peace. Available: <https://carnegieendowment.org/2023/02/08/japan-s-new-defense-budget-is-still-not-enough-pub-88981/>
- Kuo, Y. (2021). The Taiwan-Japan 2+2 Dialogue and Regional Collective Security. *The Prospect Foundation: Prospects & Perspectives*, (47).1-6.
- Katagiri, N. (2018). Between Structural Realism and Liberalism: Japan's Threat Perception and Response. *International Studies Perspectives*, 19, 325-343. DOI:10.1093/isp/eky005
- Klingner, B. (2023). Japan's Enhanced Military Capabilities Will Support U.S. Strategic Interests. *The Heritage Foundation*, (3772), 1-22.
- Liff, A. (2023). Kishida the Accelerator: Japan's Defense Evolution after Abe. *the Washington Quarterly*, (46)1, 63-83. DOI:10.1080/0163660x.2023.2192138
- Liff, A. (2021). Has Japan's policy toward the Taiwan Strait changed? The Brookings Institution. Available from August 23: <https://www.brookings.edu/articles/has-japans-policy-toward-the-taiwan-strait-changed/>
- Liang, X., & Tian, N. (2023). The proposed hike in Japan's military expenditure. SIPRI. Available From: <https://www.sipri.org/commentary/topical-backgrounder/2023/proposed-hike-japans-military-expenditure>
- Lande, E. (2018). Between Offensive and Defensive Realism: The Japanese Abe Government's Security Policy toward China. *Asian Security*, 14(2), 172-192. DOI:10.1080/14799855.2017.1323882
- Mearsheimer, J. (2009). *The Tragedy of Great Power Politics*. Translation: Gholamali Cheganizadeh. Tehran: Printing and Publishing Center of the Ministry of Foreign Affairs. [In Persian]
- Ministry of Defense. (2022). Sixth Japan-France Foreign and Defense Ministers' Meeting (2+2). Available: <https://www.mod.go.jp/en/article/2022/01/d8a2428543af216f75657dab41e86a010acb7c2f.html>
- Montgomery, M. (2023). A C2 Structure for a Strong U.S.-Japan Alliance. CSIS. Available: <https://www.csis.org/analysis/c2-structure-strong-us-japan-alliance>
- Mochizuki, M. (2009). Japan's shifting strategy toward the rise of China. In Quansheng Zhao., & Guoli Liu (Ed.), *Managing the China Challenge Global perspectives* (pp. 103-130). Simultaneously published in the USA and Canada by Routledge
- Ministry of Defense (a 2023). *Japan-UK Foreign and Defence Ministerial Meeting 2023: Joint Statement*. Available: <https://www.mod.go.jp/en/article/2023/11/99c0e1c40e6ed33a56b70bd98bad0d9d208243c7.html>
- Ministry Defense (b2023). Japan-Germany Foreign and Defense Ministers' Meeting. Available: <https://www.mod.go.jp/en/images/1a69febe690f4101f543436f9f3c7405a0867214.pdf>
- Mahrough, F., & Karampouri, M. (2023). The evolution of Japan's defense strategy and security policy during Fumio Kishida's priministership (2021-2023). *Iranian Research letter of International Politics*, 12(1), 518-588. <https://doi.org/10.22067/irlip.2023.80410.1357> [In Persian]

- Maizland, L. (2024). Why China-Taiwan Relations Are So Tense. Council on Foreign Relations. Available: <https://www.cfr.org/backgrounder/china-taiwan-relations-tension-us-policy-biden>
- National defense strategy (NDS). (2022). Japan Ministry of Defense. Available: https://www.mod.go.jp/j/approach/agenda/guideline/strategy/pdf/strategy_en.pdf
- National security strategy (NSS). (2022). Japan Ministry of Defense. Available: https://www.mod.go.jp/j/approach/agenda/guideline/pdf/security_strategy_en.pdf
- Nagashima, J. (2022). Japan Needs an Integrated Deterrence Strategy That Embraces Innovation and Partnership in New Domains. The Sasakawa Peace Foundation. Available: https://www.spf.org/iina/en/articles/nagashima_10.html
- Norton, J. (2021). *Japan 'more than willing' to help ensure AUKUS success*. The Australian Strategic Policy Institute. Available: <https://www.aspistrategist.org.au/japan-more-than-willing-to-help-ensure-aukus-success/>
- ORourke, R. (2024). Great Power Competition: Implications for Defense-Issues for Congress. CRS. Available: <https://sgp.fas.org/crs/natsec/R43838.pdf>
- Paul, T. (2004). Introduction: The Enduring Axioms of Balance of Power Theory and Their Contemporary Relevance. T. V. Paul, James J. Wirtz., & Michel Fortmann (Edited), *BALANCE OF POWER: Theory and Practice in the 21st Century* (pp1-25). Stanford University Press.
- Panda, J. P. (2023). Taiwan: Tokyo's New Ally? Institute for Security & Development Policy. Available: <https://www.isdp.eu/publication/taiwan-tokyos-new-ally/>
- Panda, J. (2022). Kishida's New Era Realism in National Security and India Diplomacy. JAPAN Forward. Available: <https://japan-forward.com/asias-next-page-kishidas-new-era-realism-in-national-security-and-india-diplomacy/>
- Raska, M. (2019). Strategic Competition for Emerging Military Technologies: Comparative Paths and Patterns. *PRISM: THE JOURNAL OF COMPLEX OPERATIONS*, 8, (3), 65-81.
- Roehrig, T. (2017). *Japan, South Korea, and the United States Nuclear Umbrella: Deterrence after the Cold War*. New York: Columbia University Press.
- Sugio, T. (2022). *Japan: Facing the Political Choices in an Era of Great Power Competition: EAST ASIAN STRATEGIC REVIEW*. Published by NIDS.
- Stokes, J., & et.al (2023). Japan's Defense Transformation and the U.S.-Japan Alliance. Center for a New American Security. Available: https://s3.us-east-1.amazonaws.com/files.cnas.org/documents/CNAS-Report_Strengthening-the-Shield_091223_final-web.pdf
- Smith, S. (2019). *JAPAN REARMED: The Politics of Military Power*. Harvard University press.
- Smith, S. (2022). How Japan Is Doubling Down on Its Military Power. Council on Foreign Relations. Available: <https://www.cfr.org/article/how-japan-doubling-down-its-military-power>
- Sacks, D. (2022). *Enhancing U.S.-Japan Coordination for a Taiwan Conflict*. Published By Council on Foreign Relations®, Inc.
- SIPRI (2024). Trends in World Military Expenditure, 2023 Available: <https://doi.org/10.55163/BQGA2180>

- Sweijjs, T., & Zilincik, S. (2021). The essence of cross-domain deterrence. *NL ARMS Netherlands Annual Review of Military Studies 2020: Deterrence in the 21st Century*, (129-158). Published by T.M.C. ASSER PRESS.
- Sheehan, M. (2000). *The Balance of Power: History and Theory*. London and New York: published by Routledge
- Swanström, N., & Heck. L. (2020). *Taiwan-Japan (Unofficial) Relations*. The Institute for Security and Development Policy. Available: <https://isdpeu/content/uploads/2020/06/Sea-of-Troubles-Taiwan-Japan-IB-03.06.20.pdf>
- Tatsumi, Y., Kennedy, P., & Nagayoshi, K. (2024). Japan's Strategic Future and Implications for the US-Japan Alliance. The Henry L. Stimson Center. Available: <https://www.stimson.org/2024/japans-strategic-future-and-implications-for-the-us-japan-alliance/>
- Twomey, C. (2000). Japan, a circumscribed balancer: Building on defensive realism to make predictions about East Asian security, *Security Studies*, 9(4), 167-205. DOI: 10.1080/09636410008429416
- Tokuchi, H. (2023), Japan's New National Security Strategy: An Awakened Japan and Its Implications for Taiwan, *Prospects & Perspectives*, (4), 1-5.
- Tsetsos, K. (2020). Deterrence in the 21st century. *Publisher Metis Institute for Strategy and Foresight Bundeswehr University Munich*, (16), 1-6.
- Wirth, C. (2023). Solidifying sovereign power in liquid space: The making and breaking of 'island chains' and 'walls' at sea. *Political Geography*, 103(2). DOI:10.1016/j.polgeo.2023.102889
- Waltz, K. (2010). *Theory of International Politics*. Waveland Press.
- Wilkins, T. (2022). What Japan's security strategy means for Australia. The Australian Strategic Policy Institute. Available: <https://www.aspistrategist.org.au/what-japans-security-strategy-means-for-australia/>
- Yuan, J. (2023). Japan's new military policies: Origins and implications. SIPRI. Available: <https://www.sipri.org/commentary/blog/2023/japans-new-military-policies-origins-and-implications>